

2322 - 0019/0

MINISTERE DE LA REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE

15/05/97

MINISTERIE VAN HET BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
ENTAMANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DES
FACADES, DES TOITURES AINSI QUE DE CERTAINES PARTIES INTERIEURES DE
L'IMMEUBLE SIS AVENUE DU ROI 164 A FOREST.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE INSTELLING VAN DE
PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS
MONUMENT VAN DE GEVELS, DE
BEDAKINGEN EVENALS BEPAALDE
DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET
PAND GELEGEN IN DE KONINGSLAAN
164 TE VORST.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment l'article 18;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikel 18;

Sur la proposition du Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter belast met Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

ARRETE :

BESLUIT :

Article 1er - En raison de son intérêt artistique, esthétique et historique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté, est entamée la procédure de classement comme monument des façades, des toitures, ainsi qu'à l'intérieur du vestibule d'entrée, du hall de service, des deux salons, de la salle à manger, et du bureau au rez-de-chaussée y compris le mobilier fixe par destination, des différentes pièces du 1er étage ainsi que la totalité de la cage d'escalier de l'immeuble sis avenue du Roi, 164 à Forest, connue au cadastre de Forest, 1ère division, section A, 4ème feuille, parcelle n° 32XG.

Artikel 1 - Omwille van zijn artistieke, esthetische en historische waarde, zoals nader bepaald in bijlage I gevoegd bij dit besluit, wordt ingesteld de procedure tot bescherming als monument van de gevels, de bedakingen, evenals bepaalde delen van het interieur, het voorportaal, de diensthal, de twee salons, de eetzaal, en het bureau op de begane grond, het vast meubilair inbegrepen, de verschillende ruimtes van de eerste verdieping en het gehele trappenhuis van het pand gelegen in de Koningslaan 164 te Vorst, bekend ten kadaster te Vorst, 1ste afdeling, sectie A, 4de blad, perceel nr 32 XG.

Art. 2 - La zone de protection relative au monument décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles et de voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3 - Le ministre qui a monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 15.05.1997

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde monument betreft het geheel van de percelen en de wegen, evenals gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek zoals afgebakend op het plan gevoegd in bijlage II van dit besluit.

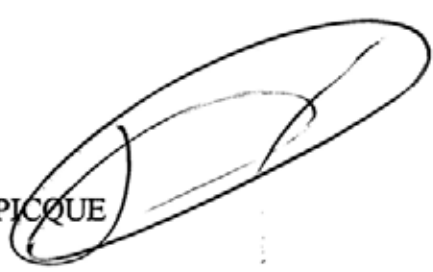
Art. 3 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 15.05.1997.

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

Charles PICQUE

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DES FACADES, DES TOITURES AINSI QUE DE CERTAINES PARTIES INTERIEURES DE L'IMMEUBLE SIS AVENUE DU ROI, 164 A FOREST.

Réf. cadastrale : 1ère division, section A, 4ème feuille, parcelles n°s 32 XG.

Description sommaire :

Bordant l'avenue du Roi, cet hôtel de maître a été construit en 1911 par l'architecte H. Van Massenhove pour A. Van de Kerckhove, fabricant d'huiles naturelles.

La signature de l'architecte apparaît à l'angle supérieur droit du rez-de-chaussée. Les initiales du commanditaire sont reprises dans un médaillon en ferronnerie se trouvant dans un tympan de la porte cochère.

La façade principale, rehaussée d'un riche décor (frises de guirlandes, cartouche, chutes de fleurs, encadrement des baies...) se compose d'un haut soubassement en pierre bleue et de trois niveaux en pierre blanche, le premier à refend. Le rez-de-chaussée est ajouré de quatre ouvertures, dont trois baies en plein cintre et une porte cochère en anse de panier. Trois travées de baies rectangulaires rythment les étages. La travée gauche est mise en évidence par une loggia trapézoïdale au 1er étage et une porte-fenêtre cantonnée de pilastres à guirlandes au dernier étage.

Sous la corniche denticulée, une frise d'entablement à tables aveugles couronne la façade.

Chaque baie a conservé ses châssis d'origine. Des ferronneries aux formes élégantes décorent les parties ajourées des deux portes ainsi que des soupiraux.

Donnant sur le jardin d'agrément, la façade arrière, enduite ou à briques émaillées et pierre bleue, présente une série d'avancée comprenant entre autre un bureau et un jardin d'hiver. Ce dernier permet l'accès à une terrasse. Le corps principal est couvert d'une bâtière présentant un versant de tuiles et un versant d'éternit.

A l'intérieur du bâtiment, le rez-de-chaussée s'agence avec trois pièces en enfilade (deux salons dont un de style «flamand», la salle à manger), le vestibule d'entrée donnant sur la cage d'escalier en style «Adam's», la pièce de style moderne anglais servant de cabinet de toilette et de commun, le bureau de même style et le garage.

Le hall d'entrée se compose d'un sol en mosaïques illustré de frises de guirlandes, de chutes de fleurs stylisées et de murs décorés de guirlandes, chutes de fleurs...

Le salon avant présente un plafond mouluré bordé de plusieurs frises animées de modillons, oves et guirlandes. Une table décorée de putti dansants surmonte la porte d'entrée, elle-même encadrée d'un faisceau. Cette scène se retrouve dans le médaillon ovale clôturant la hotte de la cheminée, au tablier en marbre blanc. De grands lambris muraux aux panneaux aveugles confèrent un caractère sobre à la pièce. Les fenêtres à rue possèdent encore leurs caissons intérieurs avec aux écoinçons, des branches d'oliviers que l'on retrouve également au-dessus de la porte menant à la salle à manger.

La salle à manger se distingue par un remarquable plafond à caissons et à grands panneaux, l'ensemble couvert de toiles marouflées à armoiries. Des chutes de fleurs, des couronnes de lauriers...décorent les lambris à demi-hauteurs. Une cheminée monumentale est encadrée de colonnes composites. D'autres colonnes et pilastres à demi-adossées séparent les deux pièces arrière.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt artistique, esthétique et historique :

Intérêt artistique, esthétique et architectural de cet hôtel de maître est indéniable.

Bien connu pour les immeubles de rapports construits place Colignon à Schaerbeek, l'architecte H. Van Massenhove réalise en 1911 cet hôtel de maître.

Parmi les autres oeuvres marquantes, citons l'ancien « Palais Minerve » ou cinéma « Rialto » dont la façade se distingue par son style « Beaux-Arts » exubérant.

La qualité architecturale, la finesse de la décoration intérieure jusqu'au plus petit détail, l'état de conservation font de ce bâtiment un des exemples les plus purs de l'architecture « Beaux-Arts » dans l'agglomération bruxelloise.

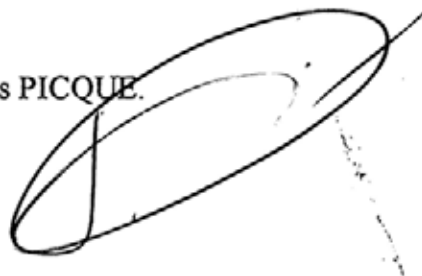
La façade avant se détache de l'avenue du Roi par la qualité des matériaux, le rythme harmonieux des ouvertures et les motifs décoratifs finement dessinés.

Les différentes pièces intérieures ont conservées leurs décoration d'origine conférant à ce bâtiment un caractère exceptionnel et unique. Ces meubles sont d'époque et font partie intégrante de l'intérieur.

Vu pour être annexé à l'arrêté du **15.05.1997**

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

Charles PICQUE.

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

BIJLAGE I VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS MONUMENT VAN DE GEVELS, DE BEDAKINGEN EVENALS BEPAALDE
DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET PAND GELEGEN IN DE KONINGSLAAN
164 TE VORST.

Kadastrale gegevens : 1ste afdeling, sectie A, 4de blad, percelen nr 32 XG.

Beknorte beschrijving :

Dit herenhuis, gelegen aan de Koningslaan, werd in 1911 gebouwd door architect H. Van Massenhove in opdracht van A. Van de Kerckhove, fabrikant van natuurlijke oliën.

De naam van de architect is zichtbaar in de rechterbovenhoek van de eerste bouwlaag. De initialen van de opdrachtgever zijn verwerkt in een smeedijzeren medaillon dat zich op het timpaan boven de inrijpoort bevindt.

De hoofdgevel in natuursteen telt drie bouwlagen en rust op een hoge plint in blauwe hardsteen. De eerste bouwlaag heeft schijnvoegen. Het geheel is rijkelijk gedecoreerd (guirlandefriezen, cartouche, neerhangende bloemenslingers, decoratieve vensteromlijstingen ...). De begane grond bezit vier muuropeningen waarvan drie rondbogige; rechts een korfbogige inrijpoort. De verdiepingen worden geritmeerd door telkens drie rechthoekige muuropeningen. De brede linker travée wordt op de eerste verdieping gedomineerd door een trapeziumvormige bow-window en in de laatste bouwlaag door een deurvenster dat ingeschreven is tussen pilasters met guirlandedecoratie. De muuropeningen hebben hun oorspronkelijke kozijnen bewaard. De muuropeningen hebben hun oorspronkelijke kozijnen bewaard. De kelderopeningen en de twee ingangen zijn voorzien van elegant smeedijzerwerk. De gevel eindigt op een panelenfries waarboven een kroonlijst met tandlijst.

De achtergevel - die uitkijkt uit op de siertuin - is bepleisterd en wordt voorafgegaan door een lagere voorsprong in geëmailleerde baksteen en blauwe hardsteen. Deze huisvest onder andere een bureau en een naar een terras leidende wintertuin.

De hoofdvlugel is bedekt met een zadeldak waarvan één helling uit pannen, de andere uit eterniet bestaat.

Interieur : de begane grond bestaat uit drie opeenvolgende ruimtes (twee salons waarvan één in « Vlaamse » stijl en een eetkamer), de vestibule met trappenhuis in « Adams » stijl, de ruimte in moderne Engelse stijl met sanitaire voorzieningen, de bureau en de garage.

De hal heeft een vloer in mozaïek waarop guirlandefriezen en gestileerde neerhangende festoenen staan afgebeeld; de muren bezitten een gelijkaardige decoratie.

De salon aan de straatkant heeft een plafond met lijstwerk bestaande uit guirlande- en modillonsfriezen en eierlijsten. Boven de ingang in fascia-omlijsting bevindt zich een deurstuk met dansende putti. Dezelfde scène is terug te vinden bovenaan de schoorsteenmantel; de schouw heeft tevens een marmeren blad. De gelambriseerde muren zijn voorzien van blinde panelen die aan de ruimte een zekere soberheid verlenen. De vensters zijn aan de binnenkant ingeschreven in hun oorspronkelijke uitspringende omlijsting waarvan de zwikken versierd zijn met olijftakken, een motief dat terug in de eetzaal verschijnt.

Opvallend daar is het met grote panelen afgewisselde cassettenplafond, gedecoreerd met gemaroufleurde doeken waarop wapenschilden staan afgebeeld. De lambrisering is onderaan versierd met naar beneden hangende guirlandes en laurierkronen. Een monumentale schouw is aan weerszijden geflankeerd door zuilen met composietkapitelen. Halfzuilen en -pilasters markeren het begin van het achterste salon.

Dit salon bezit een gelijkaardige decoratie waaronder deuren en vensters voorzien van gekleurd en beschilderd glas met (op Rubens' werk geïnspireerde) portretten en spreuken.

De dienstgang, verlicht door een lantaarn van geschilderd glas, is gescheiden van de sanitaire voorzieningen door een houten tussenwand waarin verschillende deuren zijn uitgespaard (naar de vestiaire, het toilet, twee kamertjes). Deze zijn alle gedecoreerd met gekleurd glas waarop bijen staan afgebeeld. Net zoals in de vestibule is de vloer bedekt met figuratieve mozaïeken.

Het kantoor achteraan - dat toegang verleent tot de tuin - heeft een cassettenplafond ; de muren worden geritmeerd door de houten omlijstingen van vensters en schouwen.

De vensters zijn beschilderd met dierenmotieven.

Het trappenhuis in « Adams » stijl wordt verlicht door smalle beschilderde glasramen ter hoogte van de bordessen, behalve het eerste bordes. Het laatste glasraam stelt een doedelzakspelende herder voor, omvat in een geschilderde omlijsting waardoor men de indruk krijgt met een schilderij te maken hebben .

Alle ruimtes van de eerste verdieping hebben plafonds met stucwerk en schouwen met marmeren bladen. De wintertuin achteraan heeft ramen waarop symbolische motieven zijn gegraveerd (muzen, ...).

Het toilet bezit een authentieke pot in Parijse faïence die mooi past bij de rest van de authentieke inrichting.

Waarde van het goed volgens de maatstaven vastgesteld in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed :

Arstieke, esthetische en historische waarde :

Het staat buiten twijfel dat dit herenhuis een buitengewone historische, esthetische en architecturale waarde heeft.

Toen architect H. Van Massenhove dit pand in 1911 ontwierp, was hij zeker niet aan zijn proefstuk toe, getuige de huurpanden aan het Colignonplein (Schaarbeek).

Onder zijn andere opmerkelijke realisaties vermelden we nog het voormalige « Palais Minerve » en de cinema « Rialto » met zijn voorgevel in exuberante beaux-arts-Stijl.

Zijn architecturale kwaliteiten, zijn verfijnde inrichting tot in de kleinste details, en de goede staat waarin het pand verkeert, maken van dit huis één van de laatste voorbeelden van zuivere beaux-arts-architectuur in het Brussels Gewest.

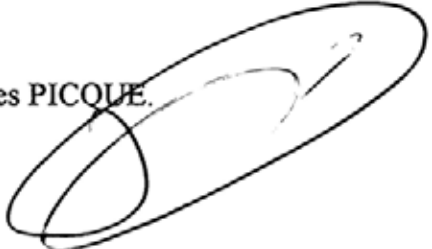
De voorgevel aan de Koningslaan onderscheidt zich van de rest van het straatbeeld door de hoogstaande kwaliteit van het gebruikt materiaal, de harmonieuze ritmering van de muuropeningen en de verfijnde geveldecoratie.

Binnen hebben de ruimtes hun oorspronkelijke decoratie bewaard wat aan het geheel een uitzonderlijk en uniek karakter verleent. Ook het meubilair is origineel en maakt onlosmakelijk deel uit van het interieur.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 15.05.1937

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

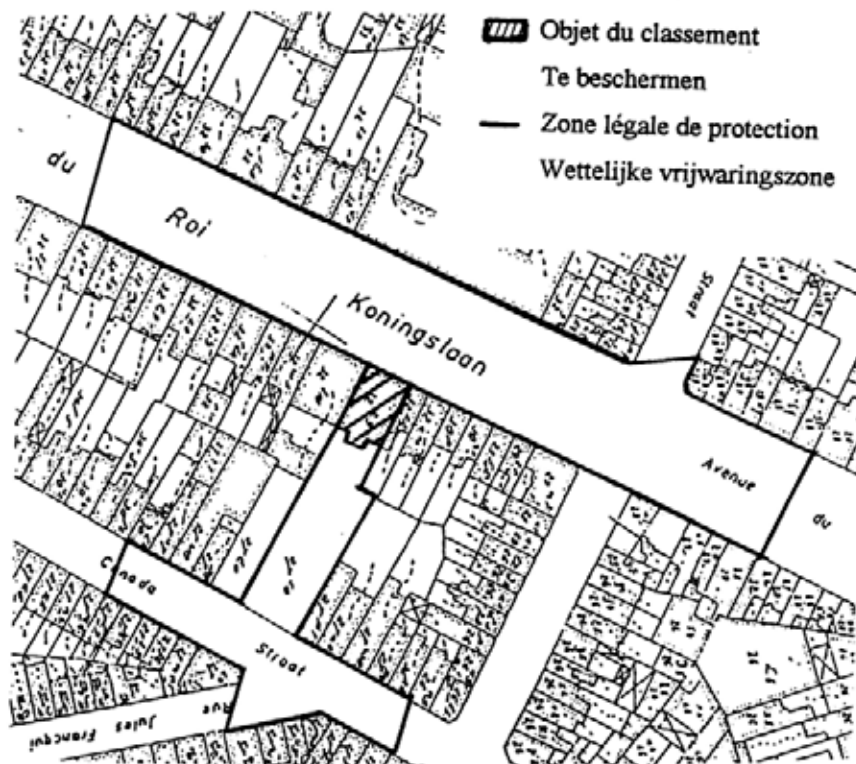
Charles PICQUE.

ANNEXE II A L'ARRETE DU BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE
 GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUSSELS HOOFDSTEDELIJKE
 BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA REGERING TOT BESCHERMING ALS
 PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT VAN DE GEVELS, DE
 DES FACADES, DES TOITURES AINSI BEDAKINGEN EVENALS BEPAALDE
 QUE DE CERTAINES PARTIES DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET
 INTERIEURES DE L'IMMEUBLE SIS PAND GELEGEN IN DE KONINGSLAAN
 AVENUE DU ROI, 164 A FOREST. 164 TE VORST.

**DELIMITATION DE LA ZONE DE
PROTECTION**

**AFBAKENING VAN DE
VRIJWARINGSZONE**

Vu pour être annexé à l'arrêté du 15.5.97

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit
 van 15.05.97.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la
 Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des
 Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et
 des Monuments et Sites,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse
 Hoofdstedelijke Regering en Minister van
 Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling,
 Huisvesting en Monumenten en
 Landschappen,

Charles PICQUE